

Cea de-a 3-a Conferință științifică a experților electorali

Accesibilitatea procesului electoral

16 februarie 2021

Online

Notă conceptuală

Cea **de-a 3-a ediție a Conferinței științifice a experților electorali** se va concentra asupra accesibilității procesului electoral, care este esențială pentru implementarea votului universal – principiu fundamental al legislației electorale:

- consacrat de dreptul constituțional și internațional;
- inclus în documentul de referință în domeniul alegerilor al Consiliului Europei, Codul bunelor practici în materie electorală, elaborat de către Comisia de la Veneția (capitolul I.1).

Accesibilitatea procesului de votare, tema acestui eveniment, necesită o înțelegere generală. Trebuie abordată ca o problemă conceptuală, și nu numai ca o problemă practică, prin urmare, depășește cu mult accesibilitatea fizică.

Tema include următoarele aspecte, care urmează să fie dezbătute:

- Accesibilitatea procesului electoral pentru alegători, care la rândul său implică:

o Accesibilitate fizică

- În mod ideal, ar trebui să se asigure acces similar tuturor alegătorilor. Aceasta înseamnă că ar trebui să existe o distanță rezonabilă față de secția de votare - trebuie luată în considerare situația celor care nu au un vehicul la dispoziție.

- Trebuie luate măsuri specifice pentru a oferi acces persoanelor cu dizabilități, inclusiv celor cu deficiențe de vedere. Trebuie luată în considerare situația persoanelor în vârstă și a celor bolnavi.

- Trebuie abordată posibilitatea votului la distanță (vot prin poștă, vot electronic, urna mobilă). Ar trebui să fie implementat pentru toți alegătorii sau doar pentru anumite categorii de alegători?

- O altă problemă este votul în străinătate. Care sunt mijloacele de asigurare a eficacității procesului de votare și a accesului în mod egal? Problema votului la distanță trebuie abordată separat pentru alegătorii din străinătate.

o Un proces cuprinzător de înregistrare, în special:

- Actualizări regulate
- Înregistrare din oficiu - sau acces ușor și gratuit la procesul de înregistrare

o Restricții minime ale dreptului de vot

- (Durata) reședinței
- Condamnare definitivă
- Alte cazuri?

➤ Accesibilitatea procesului pentru candidați, ceea ce implică la rândul său:

o Înregistrarea candidaților - limite legale:

- Numărul de semnături necesare
- Depozite

o Obstacole financiare de facto

o Restricții privind dreptul de a fi ales

- (Durata) reședinței
- Condamnare; incapacitate mintala? Un echilibru de interese.

➤ Accesibilitatea procesului electoral într-o perioadă de urgență

o Ar trebui ca alegerile să aibă loc într-o perioadă de urgență? Sau ar trebui amânate? Pentru cât timp?

o Care este/ar trebui să fie baza legală/autoritatea competentă care să decidă amânarea?

o Există control judiciar asupra amânării?

o Modalități de votare într-o perioadă de urgență

- Votul la secția de votare
- Votul la distanță (votul prin corespondență, votul electronic, urna mobilă) - din nou, s-ar putea ridica întrebarea dacă ar trebui să fie admis în general sau doar pentru anumite categorii de alegători
- Dacă se introduc modalități specifice în timpul unei perioade de urgență, ar trebui să fie limitate la această perioadă sau ar putea să se aplice în mod permanent?

➤ Înțelegerea procesului electoral

o Claritate

- Este legislația electorală scrisă într-o manieră inteligibilă, în general?

- Claritatea sistemului electoral - cu privire la modul în care sunt alocate mandatele; s-ar putea pune problema posibilelor conflicte între necesitatea ca alegătorii să înțeleagă sistemul și încercarea de a implementa pe deplin anumite principii fundamentale (de exemplu: puterea de vot egală, a se vedea jurisprudența Curții Constituționale germane; libertatea alegătorilor de a își exprima dorințele, vezi votul unic transferabil și sistemele cu liste deschise)

o Stabilitatea legislației electorale: acest principiu apare, în principal, ca fiind menit să prevină manipulările; cu toate acestea, modificările târzii sau repetate aduse proceselor electorale determină un grad mai redus de înțelegere a acestora de către alegători

o Probleme lingvistice:

- Materialele de informare pe tema alegerilor sunt accesibile în mai multe limbi, în special în limbile minorităților naționale?

- Cum stau lucrurile în privința campaniei electorale, în special cea care este difuzată prin intermediul mass-media?

o Instruirea alegătorilor

- Discuția ar putea aborda cele mai importante problemele din procesul electoral care ar trebui să fie mai bine înțelese de către alegători, inclusiv procedura de votare și sistemul electoral.